

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zepoia) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontái, Veliki Becskerek		Felolvasó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Égés évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	
			Hirdetések díjazásáért Megjelenik naponta délután		

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Megválasztották az új házelnökséget.

Beograd, okt. 20.

A képviselőház mai ülését 10 óra-
kor nyitotta meg Lázity Ársza kor-
elnök, aki nyomban elrendelte a sza-
vazást a ház tisztségeire.

Elnök lett: Trifkovity Márko, első
alelnök: Szubotity Nikola dr., máso-
dik alelnök: dr. Sibenik Sztanko;
titkárok: Kobaszcica, Pavlovity Sztó
jadin, Bacsinity Rude és Zagorác
Joszip.

Az ellenzék, a független demo-
kraták kivételével nem vett részt a
szavazásban.

A beteg Trifkovity Márko helyett
Szubotity Nikola alelnök tartotta
meg a székközlő beszédet, mely
után az ülést bezárták. A legköze-
lebbi írásbeli uton fogják össze-
hívni. A bejelentést élénk megjegy-
zésekkal kísérte az ellenzék.

A horvát gazdasági egyesületnek csődbe kell menni.

Beograd, okt. 20.

A pénzügyi bizottság tegnap esti
ülésén újra foglalkozott a horvát
gazdasági egyesület anyagi helyzete-
vel.

Dr. Sztójadinovity pénzügyimi-
nister az ülés elején mindjárt
kijelentette, hogy a pénzügyi bi-
zottság nem illetékes ennek a
kérdésnek az elintézésére, a kor-
málynak az a felfogása, hogy
ez tisztára közigazgatási ügy,
amelyhez a pénzügyi bizottságnak
nincs köze. A horvát gazdasági
egyesület menjen csődbe, ha nincs

abban a helyzetben, hogy fizetési
kötelezettségeit teljesíthesse.

Setyerov Szlávko dr. ugyanilyen
értelemben szólalt föl, majd Lorko-
vity és Kumanudi dr. beszélnek,
akik az egyesület szanasát kéri
a kormánytól. Érdekes, hogy a Ra-
dics-párt képviselői nem szólaltak
föl ebben az ügyben, pedig az ülé-
sen résztvett Radics Pávle is.

Hosszabb vita után a bizottság
elfogadta dr. Sztójadinovity javas-
latát és kimondotta, hogy nem ille-
tékes az ügy rendezésére, illetve
annak megtárgyalására.

Németország nem mond le Elzászról.

Berlin, okt. 20.

A német sajtó részletesen foglal-
kozik a locarnoi határozatokkal és
megállapítja, hogy a német pártok
köreiből uralkodó hangulat után
ítélve, a törvényjavaslatot meg fog-
ják szavazni. Hivatalos helyen úgy

magyarázták a jegyzőkönyvet, hogy
ezzel Németország nem mondott le
végérvényesen Elzász-Lotharingia-
ról, hanem csak kötelezettséget vál-
lalt, hogy a nyugati biztonsági szer-
ződés tartama alatt tartózkodik a
Franciaországgal szembeni háborútól.

Mac Donald nem hisz a világbéke állandóságában.

Budapest, okt. 20.

Mac Donald angol munkáspárti
vezér, volt miniszterelnök tiszteletére,
— aki felolvasó útja során ma-
gyar tisztelői és barátai meg-
hívására Budapestre jött, — Beth-
len István gróf miniszterelnök dinert
adott, amelyen az angol követ,
Apponyi Albert gróf és felesége,
Teleki Pál gróf és számos közéleti
előkelőség vett részt.

Mac Donald a béke állandóságá-
ról kijelentette, hogy nem látja még
elérkezettnek annak a szellemnek
idejét, amely tartós békét biztosít

hatna. Sokkal kevesebb ma a biza-
lom az egyes államokkal szemben,
minthogy abból huzamos, áldásos
béke sarjadhatna.

A szocialista pártoknak nagy jö-
vőt csak abban az esetben jósolok,
ha erős vezetők kerülnek élükre,
akik megtudják tartani a közép-
utat és nem sodródni sem a jobb,
sem a baloldali szélsőséges áram-
latok közé. Semmi mást mint csa-
lóást nem várhatunk, ha azt lessük,
mikor jutunk hatalomhoz, mielőtt
meg tudnánk mit csináljunk, mi a
programunk.

Pribicsevity Szvetozár Pasity Nikola vasárnapi beszédéről.

A „Samouprava“ vezércikkben helyesel. — Radics Sztjepán
ujra Beogradban.

Beograd, okt. 20.

Pasity Nikola miniszterelnök va-
sárnap elhangzott beszéde nagy fel-
tűnést keltett politikai körökben és
az egyes vezető politikuskok pártál-
lás szerint más és más kommentá-
rokat fűznek hozzá.

A hivatalos pártlap, a beográdi
„Samouprava“ vezércikkben méltatja
a pártvezér nyilatkozatát és
azt írja többek között, hogy a kor-
mányelnök beszéde elvágta az intri-
kusok további tevékenységét, akik
mindenáron ellentéteket akartak tá-
masztani a radikális-párt egységes
tömör soraiban. A miniszterelnök
nagy jelentőségű kijelentésével el-
döntötte a sokat vitatott kérdést,
hogy a radikális-párt a megegyezés
politikájában teljesen egységes. A
„Samouprava“ azt is felemlíti, hogy
rövidesen meg fognak szünni az
intrikák, mert azok, akik ezek gyár-
tásával foglalkoznak, más okok in-
ditó hatása alatt a megegyezés po-
litikájának barátaivá válnak.

Pribicsevity Szvetozár, a független
demokrata-párt vezére az este nyi-
latkozott újságírók előtt Pasity be-
szédéről.

— Helyénvalónak tartom Pasity
nyilatkozatát. Ezáltal szétrombolta
azokat az illúziókat, amelyeket azok

tápláltak, akik a megegyezés ellen
voltak és abban a hitben éltek, hogy
Pasity is helyteleníti. Pasity ugyanis
előttem és híveim jelenlétében kije-
lentette annak idején, hogy a Ra-
dics-ekkel való megegyezést ráerősza-
kolták. Érdekes a beszéd az a kité-
tele, amelyben a miniszterelnök azt
kivánta, hogy mi tartaléknak marad-
junk és ne csatlakozzunk az ellen-
zékhez. Erre csak az a válaszom,
hogy mi az eszme és a program
politikáját folytatjuk és nem üzünk
politikai kereskedést.

A politikai körökben elhangzott
vélemények különben megegyeznek
abban, hogy Pasity és Radics leg-
utóbbi nyilatkozata tisztázta a hely-
zetet és a két kormánypárt közötti
szövetséget megszilárdította.

Radics Sztjepánnak a kormányba
való belépését még mindig részlete-
sen tárgyalják Beogradban. A leg-
helyesebb megoldásnak azt találják,
hogy egyes kerületekben pótválasz-
tást rendeljenek el és ily módon
biztosítsanak mandátumokat a hor-
vát paraszt-párt néhány vezérének.
A beavatottak valószínűnek tartják,
hogy a fontos kérdést néhány napon
belül véglegesen eldöntik. Radics
Sztjepán különben tárca vállalásának
megtárgyalása végett csütörtök reg-
gel Zágrebből Beogradba érkezik.

A horvát paraszt-párt jelölésai a ház tisztségeire.

Beograd, okt. 20.

Ma kezdi meg a szkupstina ren-
des őszi ülésszakát. A parlament
összes képviselői klubjai tegnap dél-
előtt és délután is ülést tartottak.
Igy Radics pártja tegnap este tizig
ülést tartott, amelyen kizárólag a
háztisztségek jelöléséről volt szó.

A Radics-klub a második ház-
alelnöki tisztelet dr. Krezsmár kép-
viselőnek ajánlotta föl, aki azonban
másnemű elfoglaltsága miatt ezt
nem vállalhatta és így a klub dr.
Sibenik Sztankót jelöli, titkárokat
pedig Bacsinics Rudet és Zagorác
Joszipot. A klubnak ezt a döntését
még tegnap este közölték a radi-
kális-klubbal.

A független demokraták ugyan-
csak tartottak ülést, amelyen a par-
lament jelölések dolgával foglal-
koztak. A független demokraták hir-
szerint üres listákkal fognak sza-
vazni. A szkupstina első ülései
egyikén állítólag interpellálni fognak
Radics genfi nyilatkozatai miatt.

Chamberlain a locarnoi konferenciáról.

Locarno, okt. 20.

Chamberlain nyilatkozott a sajtó
munkatársai előtt a locarnoi konfe-
renciáról.

— A legteljesebb elismeréssel va-
gyok a biztató kezdet iránt — mon-
dotta — melyet a locarnoi konfe-
rencia jelent. A megegyezés vala-
mennyi kiküldött egyhangú hozzá-
járásával jött létre. Senki sem
akart a másikon győzedelmeskedni
és a győző és legyőzött közötti mes-
terségesen gyártott különbséget kö-
zös igyekezővel igyekeztek elsimitani.
A Rajna-zóna kiürítése felől a nagy-
követek tanácsa fog véglegesen ha-
tározni.

TÖZSDE

Október 20.

Zürich. Berlin 123 1/4, Budapest
72 60, Newyork 519 1/4, Milánó
2075, Prága 1537 1/2, Wien 73 1/5,
Varsó 85, Szófia 378 3/4, Bukarest
246 1/4, Beograd 921 1/4, London 2513,
Páris 2290.

Külön
kald
File-kal
kalapok
bluzok,
Filevasi
ban váll
Nemanj

* Har
ban ma
sárnap

Elemi
mentesi
„Toront
sította
fehérne

* To
ben vas
Orient r

* Az
Mihajlov
Ruski
egy na
csemeg
földi é
mint l
mányu
az els
ilynem
énikusa
zöje T
Szrpszl

Ingy
sítást,
hivatal
ra.

* 6
gel és
vetőgé
József

* 1
kifürké
filmje

* Ut
ért Ev
óra al
Wasili
Prince
állomá
Alland

* I
szobá
ellátó
háron
Veliki
cija l

Pá
vene:
májá
rontá

*
kéri
get,
ülöh
közé
lehe
óra
nad
mer
grác

*
lás
ner

A becskerek kereskedők sürgetik az adófelbbezési - bizott- ság kinevezését.

Becskekerek nem csatlakozik a vajdasági közgazdasági szövetséghez.

Becskekerek, okt. 20.

A becskerek kereskedők és gyárosok egyesülete (grémiuma) Risztity Gyóka elnökle alatt hétfőn este ülést tartott a Lloyd nagytermében, az adósérelmek ügyében.

Risztity elnök felkérésére Dragity Milán titkár ismertette a választmány határozatait a napirenden szereplő ügyekben. Elmondotta, hogy a választmány döntése szerint ma háromtszó küldöttség megy Eremin Ozren becskerek kerületi pénzügyigazgatóhoz, akinek véleményét kéri ki a felbbezési bizottság kinevezésének megsürgetése felől, egyúttal pedig érdeklődik a fizetési halasztást kérő kérvények sorsáról. A választmány megfontolva a bányászati kereskedelmi és iparkamara útján beadványt terjesztene a pénzügyminisztérium elé, amelyben a két kérdés rendezését, addigra pedig a foglalkozások beszüntetését és az árverezések elhalasztását kéri, mivel telekkönyvi betáblázásokkal az államkincstár által követelt adóösszegek amagyr is biztosítva vannak.

A javaslat egyhangú elfogadása után Dragity Milán titkár a második pontra tér át, a Noviszádon megalakult vajdasági közgazdasági szövetség csatlakozási felhívására. A szövetség tagság címén közel huszonkétezer dinárt kér évente a becskerek grémiumtól, azért a választmány helyesebbnek találja, ha az egyesület nem lép be a vajdasági szövetségbe, hanem bevárja a beográdi szövetség megalakulását és ahhoz jelenti be csatlakozását. Mind a két szervezet tagsága ugyanis tulságos megterhelést jelentene a grémiumnak.

A határozat elfogadása után Risztity Gyóka elnök közölte az ülésről, hogy az egyesületnek november elsejétől helyisége lesz, ahol délutánonként, megszabott órában, a titkár rendelkezésére áll a tagoknak. A kereskedőket, gyárosokat érdeklő rendeleteket, hatósági határozatokat számon tartja és közli az érdekeltekkel, akik a titkárnál minden őket érintő ügyben felvilágosítást kaphatnak.

Dragity titkár felolvasta végül a kereskedelemügyi minisztérium airtatát, melyben kifejti, hogy az Ausztriával kötött kereskedelmi szerződés értelmében minden árubeviteli és kiviteli tilalmat megszüntettek, az osztrák hatóságok azonban ennek dacára megakadályozzák egyes árucikkek importálását vagy eksportálását. Kéri ezért a tagokat, hogy juttassák az egyesület tudomására, melyek azok az árucikkek, amelyeknek bevitelére vagy kivitelére nehézségeket gördítenek.

Riport a régi Becskerekről.

1905 okt. 20.

A színházban üres ház előtt megy Lehar „Mulató istenek” című operettje.

EREDETI **Dániel olajfestmény**
Sv. Nikola
ajadó. — Megtekinthető naponta
d. u. 3-5 óra közt Veresmartiova
(Uri) utca 23. szám alatt. 2255

A Jakabos bűnügy lelki motivumai.

Becskekerek, okt. 20.

Husz éves volt és tegnap még az iskola padjait nyűtte. A kereskedelmi akadémia két osztályát végezte el és azután a függetlenség éhes vágya kikergette az életbe. Csinos volt és elegáns. Jóságos gyermekarca belekerült az éjjeli életbe. Vásárra vitte a fiatalságát és élte az életét, az olesó szerelmet, habzsolta a hamis színeket, csókolta a csókokat és nem érezte kesernyés ízüket. Sziklaszilárd falaknak nézte a kuliszszákat, melyek mögé sohasem tudott betekinteni. A felületen járkált, mint az alvajáró a holdvilágos estén, vagy a hipnotikus médium transzban. Az élet tehetségtelene volt.

A tánciskolában megismerkedett egy portás leányával. Pufók, babaroca volt és egészen világos kenderzőke haja, akinek imponált a jól szituált kereskedő és a széphanzásu magánhivatalnoki cím. Prima-donna alürjei voltak az élet színházában és nem akarta a sorstól kiosztott statisztá szerepet eljátszani, mert többre vágyott. Ismerkedett és kacérodott. Sokoldalú színész volt és tultótt kis szerepkörén. Egkek szeméit szivesen elringatta, elágyította, ha új udvarlót kapott és a következő pillanatban a cinikus hidegség, a semmitmondás pillantása furta keresztül azt, akit már meghódított és még jobban magához akart láncolni. Sok udvarlót kívánt, mert szivesen látta körülötte az udvart, melynek melegengető melegében a mama is szivesen elringatózott. A mama, akinek még merészebb álmái voltak, aki terveket szőtt és sakkfiguráknak nézte a fiatal udvarlókat, aki leveleket diktált és leveleket cenzurázott, aki beleült leánya szívébe és magához ragadta a kormányzását.

A Husz Éves belesodródott az élet legaljába és elesett a tűzpróbán. Egy könnyű májusi éjszakán belédöfte kését a riválisba, a jól szituált kereskedőbe, hogy két órával később a halottszemlén egykedvűen

Mit mond a grafológus Klotonékról.

A kezembe kapott irások átvizsgálása és a megállapított eredmények, sajnos, nincsenek befolyással a lejátszódott dráma hőseinek további sorsára. Az irásokból következtetett lélektani motivumok, csak a dráma elindulását mutatják.

A hősnő, aki miatt a tragédia lejátszódott, jelentéktelen, könnyen befolyásolható, ravaszra hajló, hű, még kiforratlan. Nem az a nő akiért gyilkolni szoktak. Önkéntelenül is felvetődik a kérdés, hogy akkor miért kellett egy alig kamaszkorban lévő fiatalembernek féltékenységből ölnie, ha a nő jellembeli kvalitásai nem nyújtottak arra okot? A látszat tehát az, hogy a fiuban lévő alacsony ösztönök, készítették, hogy riválisától gyilkossággal szabaduljon.

Nem volt módomban a férfi irását elemezni és így nem tudom, hogy ezekkel az ösztönökkel, melyek az irásból feltétlen bizonyossággal fel-lelhetők, tényleg rendelkezett-e?

A pszichoanalitikus, de a kriminalisztikus gyakorlat is tisztában van azzal, hogy a gyilkosok nem

megjegyezhesse az, akiért ölt, hogy „nem én öltem meg! Miért nem adott neki csak néhány pofont... És egy órával később a megtört gyilkos egy kézlegyintéssel mutathasson rá a mosolygó arccal álló leányra: „Én öltem meg Szobesákot, ő pedig engem.”

Azóta elhangzott az ítélet és Jakabos László Pozsarevára készülhet, tizenöt kemény esztendőre. A bíróság elvégezte köteleességét, megbüntette egy huszonhét éves fiatalember életének oktalan kioltását. Két fórum döntése és a husz évest bilincsbe verve kísérik a fegyházba.

Két napon át folyt a tárgyalás és felrázta a város érdeklődését. Zsufolásig megtelt a tárgyalóterem és feszült figyelemmel olvasták az új-ságokat. A közvélemény kereste a vádlottak padján a Klotonékat és csak Jakabost találta. Az anyát és a leányt, akiknek — közvetve — fel-lelők kellett volna azért a huszonhét évesért és ezért a husz évesért, nem voltak itt. Csahszlovákiába költöztek, talán az erkölcsi bűntudat nyomasztó hatása alatt is. Ha már a földi igazságszolgáltatás nem vonhatja őket felelősségre, a közvélemény ítélete elől nem bujhat ki senki, akit a nép szája bűnösnek nyilvánít. Ennek az ítéletnek, margójára akarjunk róni a két „vádlott” legbelsőbb énjét, azt, amelyet féltve titkoltak volna akkor is, ha a vádlottak padjáról kellene a szigorú, az igazságos földi bíró előtt megfelelniök. Meggyújtjuk Ali lámpáját, hogy meglássuk a hamisat hamisnak, az álnokot álnoknak. Pórére vetkőztetjük a jellemüket, megtisztítjuk a szépítőszerektől, cifra takaróktól, hogy úgy álljanak itt a közvélemény ítélőszéke előtt, mint a bűnösök, akik szívéből kiáltják a mea culpát és őszintén kitárják bűnbeesett lelküket.

Vajda Ferencet, a Becskereken időző kiváló grafológust kerestük fel, akinek átadtuk Klotoné Tivadarné és Klotoné Gizi kézírását elemzés végett. A mester gondos vizsgálat után a következőket mondotta:

mindig alacsony indulatok szülőttei, hanem bizonyos lelki kényszer, körülmények helytelen megvilágítása, téves eszmetársítás és a pillanatok végzetes összejátszása sodorja a legnagyobb bűnbe. Ebben a féltékenységi drámában a lelki irányító, véleményem szerint a leány anyja volt, akinek irását alaposan megvizsgálva, láttam azokat a lelki dispoziciókat, melyekkel egy szűk látókörű gyerek gondolkodását megzavarhatta, még szűkebbre korlátozta.

Alacsony ösztönű, nagyon ravasz, anyagi, fufangos, az étellel szemben elégedetlen, különben is kielégítetlen, élénk fantáziájú, határozott adminisztratív tehetség, éles megfigyelő, okos, önző, hű, emberekkal szemben végtelenül kedves, jól beszélő, aki megfigyelő képességének tudatában irányította környezetét.

Ez a ravasz asszony, aki önmaga nem élte azt az életet, amit vágyai, ponyvaregények olvasott hősei éltek; saját lányán keresztül igyekezett vágyait kiélni. — Adminisztrálta a lányát, helyzetekbe sodorta, szenti-

mentális hangulatokat rendezett, élénk fantáziájával a saját énjének volt lelki szütsége arra, hogy a kis lakásban epedő szerelmesek sóvárogjanak lánya után. — Alacsony romantika volt az asszony részere szembe állítani a két szerelmezt, ingerelni, könnyezni, indulatoskodni és titkon befelé örülni, hogy ime eljött a szenzáció az eseménytelen-ségbe mily kár, gondolhatja most, hogy nem akasztják fel a gyilkost. Lehetne egy életen keresztül siratni. Így csak csemege az elkövetkezendő férfi számára, téma terjengős, ravaszul megkonstruált szöveggel, hatasos beállításban.

A fiu mind erről nem tudott. A felgerjedt vágy, a vad húság sarkait és nem gondolt arra, mikor gyilkolt, hogy egy sötétlelkű asszony, vad elnívágyása, adta láthatatlanul kezébe az elesre fent kezt.

A törvény tejes szigorral a fizikai gyilkost bünteti, de fejet kell hajtanom a helyesen mérlegelő közvélemény előtt, mely megereve a lelki bűnt, ösztönösen meggyűlölte és kivetette az asszonyt, aki a paragrafusok szerint ártatlan volt.

Most, hogy a tragédia utolsó felvonása lejátszódott, elmondhatuk néhány apróságot a féltékenységi dráma szereplőiről.

Jakabos László anyja korán elhalálozott és apja csakhamar megházasodott. Jómódu ember volt, tanító, emellett földbirtokos, százhusz hold elsőrendű földnek boldog tulajdonosa. Három fia közül a legifjabb, a László, a négy reáliskolai osztály elvégzése után Becskerekre jött, ahol beiratkozott a kereskedelmi akadémiaiba. Két esztendőt járt és azután kimaradt azzal, hogy magánaton folytatja a tanulmányait. Tervei voltak és álmái, ezeket akarta megvalósítani. Élni vágyó fiatalember volt, aki fiatalága éhségével vetette rá magát a szerelemre. Beleesett az első hálójába. A tárgyaláson azt vallotta, hogy nem voltak házassági céljai. A védője megcáfolta, mert ugymond ezzel akart védekezni.

A fogházban is melegen érdeklődött a Gizi iránt. A leány is érezhette a kárpótlás erkölcsi szükségét és elküldte fényképét néhány meleg sorsal a hátlapján. Azután az apját emlegette. Az érzékeny apa azonban nem jött. Hiába volt a táviratozás, a levélváltás. A „Torontál”-nak a gyilkosságról beszámoló számát elküldte egy ismerőse és amikor a fia nevé olvasta tettesként, ajultan esett össze. Különben lethargikus ember, aki birtokának egy részét furesa különkődésből évről-évre megműveletlenül hagyja.

Akik Zsombolyán megfordultak, ismerik Jakabos fivereit. Tulérezkeny, ingerlékeny fiatal emberek. Az egyik eladta apai jussát és nekivágott a világnak. Öt év óta egyik világrészről a másikba kergeti nyughatatlan természete.

A legfiatalabb is érzékeny volt és többé-kevésbé elkényeztetett. Eleinte nem tudta megszokni a rabkosztot. Volt szállásadónője és az egyik helybeli sportegyesület vezetőtagjai élmeztek jóideig.

Hivatalában — egy becskerekai fakereskedő cégnél volt alkalmazásban — pontos, jó munkaerőnek ismerték.

Az első napi tárgyalás nagyon megviselte és az éjjelt nyugtalanul, hanykolódva töltötte el. Gyakran hangos zokogás hallatszott ki cellá-

jából. Az ítélet után apatia fogta el. Érintetlenül küldte vissza vacsoráját. Szombat délelőtt, amikor védője meglátogatta, hangos sirásra fakadt.

Készül a fellebbezés.

Felkerestük védőjét, Petrovity Dragutin dr. ügyvédet, hogy egyet-mást megtudjunk a fellebbezésről.

— Fontos tanuk jelentkeztek nálam — mondotta érdeklődésünkre — akiknek kihallgatását fogom kérni fellebbezésemben. Így egy Szredoje Szlavkó nevű kereskedősegéd járt az irodámban, aki elmondotta, hogy a gyilkosság napján Jakabos László, a védelem eladásra kínálta a vadászást. Tíz dináros különbözet miatt a vétel nem jött létre.

Leffelholz István vasuti tisztviselő bizonyítani tudja, hogy nyolc nappal a gyilkosság előtt ő is alkudozott a kére, amelyért védelem száz dinárt kért.

Mindkét tanum vallomásaival azt kívánom bizonyítani, hogy a gyilkosság nem történt előre megfontolt szándékkal.

A fellebbezést nyolc napon belül kell benyújtani és a bűnügy elbírálására másodfokon a noviszádi tábla illetékes. A semmitőszék fogja kimondani a végső szót, melynek ítélete megfellebbezhetetlen, tehát jogerős. k. j.

HIREK

— okt. 20.

Bevonulás. A becskerei katonai ügyosztály ma huszonhét 1900—1905-ös születésű egyéves önkéntes behívási rendeletét kapta meg. A behívottak október 31-ikén tartoznak bevonulni a helybeli katonai parancsnoksághoz, ahonnan rendeltetési állomásukra kísérik őket. A jelentkezési felhívást már szétküldötte az ügyosztály.

Előléptetés. Dr. Salgó Imre becskerei orvost királyi ukázzal főhadnaggyá nevezték ki az egészségügyi csapattestekhez.

Rádióműsor. A Radanov és Delfel főutcai nyilvános rádióhallgató állomásán ma este Mozart operája: Szőketés a Serailból a bécsi opera előadásában. Az előadás pont 8:15 perckor kezdődik. A rádió Európa összes leadóállomásaival dolgozik.

Életbelépett az új piaci rend. Tegnapelőtt volt az első vasárnap, amelyen a városi tanács határozata értelmében életbelépett az új piaci rend. A döntés, mint ismeretes, úgy szólott, hogy hetipiacot mindennap tarthatnak Becskerekén, kivéve a vasárnapot, amikor az üzletek zárva maradnak és hetipiac sem tartható. Az első vasárnapon számos iparos jött ki a piacra és nyugodtan felállította sátorát. Nem sokáig árulhatták azonban árujukat, mert a rendőrök felirták neveiket és elrendelték, hogy sátraikat lebontsák és elszállítsák. Az új piaci rend ellen vétőket megbüntetik.

Olcsóbb lett a cukor. Utóbbi időben már többször szállították le a cukor árát és éppen ma újból 125 dinárral métermázsánként. Ezt, mint igen öröndetes eseményt regisztráljuk, hogy lassan-lassan mégis csak olcsóbb lesz talán minden.

Ingyen kap ötvenezer dinár biztosítást, ha egy évre a rendes kiadóhivatali áron előfizet a „Torontál”-ra.

Elkészült a vádirat Rélicity Julka bűnügyében.

Háromszoros előre megfontolt szándékkal végrehajtott gyilkossággal vádolják.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, okt. 20.

Másfél évi súlyos munka árán a napokban fejezték be a vizsgálatot a nagy port felvert Rélicity ügyben, amely a többszörös méregkeveréssel gyanúsított asszony letartóztatása óta igen gyakran foglalkoztatja a közvéleményt. Rélicity Julka nevét nemcsak Becskerekén és a Bánságban, hanem az ország minden területén és külföldön is megtanulták, mert a lapok jelentései mindenfelé nagy feltűnést keltettek és az érdeklődés központjába állították a becskerei Jáger Marit. A vegytani intézet lassu és hosszadalmas vizsgálatának tudható be, hogy a monstre bűnpörben nem készülhetek el eddig a vizsgálat anyagával. Most azonban már gyors egymásutánban készülnek el az előkészületekkel, amelyek után, rövidesen a vádlottak padjára kerül a súlyos váddal illetett asszony.

Radikális-párti népgyűlés. Vrsacról jelentik: A radikális-párt vasárnap Vrsacon látogatott népgyűlést tartott, amelyen több débánsági radikális-párti képviselő vett részt. Az ülésen főleg adó és egyéb gazdasági kérdéseket vitattak meg.

Életunt gimnazista. Beogradból jelentik: A Szokopljanszka utca 10. számú házból tegnap lövés zaját hallották az arra járók. Több járókelő behatolt a házba és feltörte annak a lakásnak ajtaját, amelyben a lövés elhangzott. Egy elegánsan butorozott szobába értek és a diványon egy fiatalembert találtak vérbeborult testtel Megállapították, hogy az életunt Sztanojev Iván ötödikes gimnazista, aki szerelmi bánatában követte el az öngyilkos kísérletet. Sztanojevet a kórházba szállították, ahol elmondta, hogy nemrégiben Sztaparon megismerkedett egy leánnyal, akibe halálosan beleszeretett. Beogradba visszatérve, oly vigasztalhatatlannak és szerencsetlennek érezte magát, mert szerelmétől el kellett válnia, hogy napokig az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Tegnap aztán revolvért vett és a mellébe lőtt. Sérülése súlyos — de nem életveszélyes.

Lapterjesztési engedély. A belügyminisztérium megengedte a Budapestben megjelenő „Orvosi Hetilap” szabad behozatalát az SHS államba.

Eltűnt diák. Kiss János novakanjizsai polgári iskolai tanuló napokkal ezelőtt eltűnt Obiljityevón lakó szüleinek lakásáról és azóta nyoma veszett. Felkutatására megindult a nyomozás.

A dunai flotta hadgyakorlata. A dunai flotta néhány nap óta Malinarity ezredes parancsnoksága alatt a magyar határ közelében, Bezdáunál hadgyakorlatokat tart.

Munkában vannak a leánykereskedők a Vajdaságban. A noviszádi rendőrséghez érkezett jelentés szerint, tegnap nyoma veszett Mócz Katalin és Kovács Katica 16 éves kislányoknak, akik Verbászra mentek vasuton, de bizonyos jelek arra vallanak, hogy Noviszádon jártak. A rendőrség azt hiszi, a két fiatal teremtés leánykereskedők karmai közé került.

A becskerei ügyészség szombatra készült el a vádirattal, amelyben Rélicity Julkát három rendbeli előre megfontolt szándékkal végrehajtott emberöléssel vádolja. A vádirat szerint a második házasságából született Keglovity Szófiát, harmadik férjét Rélicity Nikolát és mostohafiát Rélicity Milivojt ételekbe kevert arzénal megmérgezte.

A vádirat huszonnégy tanu és négy orvosszakértő kihallgatását kéri.

Rélicity Julka védelmét dr. Zsupunski Iszó ügyvéd és helyettese Osztovity Zlatko látja el. Mivel a védők előreláthatólag nem fognak a vádirattal szemben kifogással élni, nehogy meghosszabbítsák az amugy is elnyúlt vizsgálatot, a főtárgyalást rövid időn belül kitűzhetik. Rélicity Julka felett előreláthatólag november elején fog ítélni a bíróság.

A munkásszakatanács ülése. A becskerei munkásszakatanács szerda este nyolc órára ülésere hívta össze az összes szakszervezetek megbízottait, akik előtt a Beogradban járt kiküldöttek beszámolnak a gazdasági munkásszervezetek egyesüléséről.

A radikális-párt kerületi választmányi üléséről közölt tudósításunkból kimaradt Veszelinovity Iván volt országgyűlési képviselő, a jasantomyi radikális pártszervezet elnökének a neve, aki ugyancsak hivatalos résztvevője volt az ülésnek.

Csehszlovák előadás volt Becskerekén. A napokban érdekes vendége volt a becskerei csehszlovák kultúregyesületnek. Batyka tanár és a felesége járt itt Prágából, ahová az itteni csehszlovák kultúregyesület meghívására jöttek el. Az előadás a „Szerb Korona”-ban folyt le és a tanár az idegenbe szakadt csehszlovákok hivatásairól beszélt. A szépszámu hallgatóság nagy figyelemmel hallgatta végig az érdekes előadást és utána lelkesen megtapsolta a tanárt. Batyka tanár 1918 óta köruton van és eddig 1901 előadást tartott. Becskerekéről Kovácsicára, onnan pedig Szuboticára utazott.

Eltűntek egy kocsi négy lóval együtt. Vakmerő betörés történt szeptember hónap végén a bánsági Csóka községben. Vraber Ferenc, Cengeri János és Cseh Márton csókai lakosok közös istállójába éjnek idején betörték, két lovat az ott talált kocsival elvették, kettőt utána kötöttek és a gazdag zsákmánnyal, melynek értéke közel húszezer dinár, elhajtották. Másnap két lovat megtaláltak a csendőrök Csóka határán, mert a nyugtalanul viselkedő állatoktól a lókötők kénytelenek voltak megválni, a kocsival és a két lóval azonban minden jel szerint sikerült átjutniok a román határon. A bűnügyi hatóságok most körözölevelet adtak ki a gyanúsítottak ellen.

Páratlan kedvezményt kap ötvenezer dináros tüzbiztosítás formájában, ha egy évre előfizet a „Torontál”-ra.

* **Maupassant:** — A Balkán Bioskopban szerdán, 21-én és csütörtökön, 22-én — **Az a disznó Morin!** Francia vigjáték. Nem gyerekeknek való darab, Maupassant legujabban Párisban filmre dolgozott műve, de bármennyire kényes is a témája, a francia író oly izléssel és oly raffinált finomsággal oldotta meg a filmre való átültetést, hogy a finom pikantéria egy cseppet sem zavarja meg azt az élvezetet, amit a szelleműs és tartalmas darab nyújt. Azokat az orkászzerű kacagásokat, amelyeket ez a pazar vigjáték kelt, nem a többé kevésbé megszokott mókáknek köszönheti, hanem a kiapadhatatlan humornak és művészi megjatszásnak.

* **Honossági bizonyítványokat, utleveleket, vizumokat stb. leggyorsabban jár ki a Banatszka Trgovacska Agencija Velikibeckerek, Alekszandrova-utca 27.**

Az élőállat szállítmányok miatt nem indult meg a forgalom a kikinda-szegedi vonalon.

Budapest, okt. 20.

Öt év óta zárva van Magyarország és az SHS államot összekötő legfontosabb vasutvonalak egyike: a kikinda-szegedi, amely reánk bánságiakra nézve egyenesen létkérdést jelent. Végre hosszú huza-vona után a két állam vasutügyi delegátusai összeültek és tárgyalásaik eredményeképpen regisztrálta a sajtó, hogy ezt a fontos vasuti vonalat október 15-én átadják a forgalomnak. Október 15-én azonban nem indult meg a közlekedés, mert aznap reggel SHS részről kijelentették, hogy Magyarország az utolsó pillanatban nehézségeket támasztott a forgalom megindítása elé és így új tárgyalások válnak szükségessé. Magyarország ugyancsak kommunikét adott ki, amelyben természetesen az SHS állam az, amely az utolsó pillanatban nehézségeket támasztott és emiatt nem indulhatott meg a forgalom.

Mára azután kitudódott, hogy a nehézség a két állam között az élőállat szállítások körül támadt. Az SHS állam ugyanis ezen a vonalon akarta lebonyolítani szarvasmarha- és sertésforgalmát. Ezt Magyarország nem engedhette meg, mert ez által válságba került volna a magyar állattenyésztés. Hiszen emlékeztet, hogy a világháború előtt éppen a sertésszállításokból kifolyólag tört ki a várháború Szerbia és Magyarország között.

A két állam vasutügyi delegátusai most új kompromisszum létesítésén fáradoznak, amely lehetővé tenné ezen a fontos vonalon a forgalom megindítását.

Sport

Koszovó—Borac 3:1. II. osztályu bajnoki mérkőzés. Biró Podgrádszki.

A bánati bajnokság állása. Az I. ső osztály állása nem változott, mivel vasárnap nem volt I-ső osztályu mérkőzés.

II. osztály. 1. Schwäbische 7 p. 2. Viktória 5 p. 3. Koszovó 4 p. 4. Borac 2 p 5. Debeljácsa 0 p.

A Koszovó és a Viktória (kiknek még egymással kell játszaniok) mind lejátszották mérkőzéseiket.

Külön
kala
File-kala
kalapok
bluzók,
Filevasa
ban váll
Nemanji

* Han
ban ma,
sárnap

Elemi
mentesít
"Toront
sitotta
fehérner

* Tol
ben vas
Orient n

* Az
Mihajlov
Ruski
egy na
csemege
földi é
mint k
mányu
az els
ilynemű
énikusa
zöje Tr
Szrpsz

Ingy
sitást,
hivatal
ra.

* 6
gel és
vetőgép
József

* 7
kifürké
filmje

* Ut
ért Eu
óra al
Wasili
Prince
állomá
Allanc

* I
szobá
ellátó
háron
Veliki
cija

Pá
vene:
májá
ronti

*
kéri
get,
ülöh
közé
lehe
óra
nad
mer
grác

*
lás
ner

re:
Du
tő,
tű

Orient Bioskop

Kedden, okt. 20-án 5, 7 és 9 órákor

Szerdán, okt. 21-én 5, 7 és 9 órákor

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

A természet csodás drámája! Eddig filmen még nem látott!

„TORNADO“

A zabolátlan természet csodás, egytől véletlen drámája 7 felvonásban. Ez a film a gondviselés csodás véletlenje következtében az elmúlt tavaszi őrjárat amerikai „Tornado-katasztrófa” dőlése alatt készült. A főszerepekben: House Peters (Paylander II.) és Ruth Clifford. Ujdonság! A világvárosi mozgók már hónapok óta tartják műsoron!

Jón! Lucie Dorain legkedvesebb filmje! Jón!

Művészet

Tornado. Film sajtóbemutató. Az emberi szív és lélek titkos szenvedélyeinek és a természet felszabdalásukban féktelen erőinek hatalmas és megrázó alkotása ez a film, amely Kalifornia hatalmas rengetegekben játszódik le, ahol a világháború után a szerelmében csalódott főhős, Peter House, mint egyszerű munkavezető rejtőzik el és eltemeti bánatát a munkában. De itt is utoléri a mult és egy hatalmas lelkiharc után mégis győz benne a becsület és az időközben más felesége lett ifjúkori szerelme, Ruth Clifford egy szép és fájdalmas bucsu után elutazik. Utközben éri a vonatát a ciklon, amely irtózatossá teszi a szomszédok népeket és egyének fölött. A férj, aki csalással szerezte meg felesége kezét, elpusztul a viharban és Tornado boldog új életre ébred a fiatal asszonnyal. A film, az érdekes mesétől eltekintve, tele van gyönyörű tájfelvételekkel, a kaliforniai élet romantikája borítja el az egész filmet, amelyen mint valami félelmetes rém vonul el a ciklon borzalmas réme

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Egy használt szürke télibunda

macskabólással, opposun sálgallerral jutányos áron eladó.

Megtekinthető: Horváth szücsnél, Car Dusanova (Váraljai) u. — 1948

Eladó rövidáruosztályunk régi helyiségének teljes

üzleti berendezése

azonkívül 1 ló, 2 kocsi.

Nagyberekéri Népbank R.-T. — Telefon 62 és 63.

III-ik kereskedelmista diák,

kinek teljes ellátása van különbejáratu szobával

lakótársat keres

Cim a kiadóhivatalban.

Butorozott szoba

903 szerényebb igényű fiatalember részére kiadó, teljes ellátással

Cim a kiadóhivatalban.

Jómenetelű

kisebb szabóüzlet

feleresze eladó.

Az üzlet a város központjában van.

Cim a kiadóhivatalban. 2257

Elegáns

butorozott szoba

magános fiatalember részére

azonnal kiadó.

„BEGA” hirdető és közvetítő, a főpostával szemben. 2258

Ujdonság a „Szrpszka Kruná”-ban!

Mától kezdve minden este a „Szrpszka Kruná”-szálló nagytermében egy elsőrangú fog fellépni, amely Európa nagyobb városaiban is óriási sikert aratott és így a közönségnek igazán művészi estékben lesz része Műsor után „Dancing” a legújabb schimj-táncokkal. — Esténként Petrovity Bózsó cigányprimás közkedvelt zenekara játszik. 2261 Tisztelettel a tulajdonosok.

Abonenseket mérsékelt árak mellett vállalunk!

Ipartelepek, lakások építése a város központjában, a

Bukovác-udvarban.

20 parcella, mely iparüzemnek, irodának, raktarnak vagy üzletnek is alkalmas, előnyös feltételek mellett kiadó. — Az emeleten lakások. — Egyes parcella 4—4 □-méter, mely szükség szerint változtatható. 2258 Értekezni lehet Bukovác István tulajdonossal.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Veliki Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 7. sz.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.